

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN J.C. t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2019/391)

BESLISSING nr. 2019/018

30 april 2019

In de zaak van J.C. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Mevr E. LIEVENS,
Dhr R. OTTEN,
Dhr B. STURTEWAGEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 30 april 2019,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Per aangetekende brief van 27 maart 2019 heeft J.C., bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) een klacht ingediend tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op 'Het Journaal', zoals uitgezonden op 15 maart 2019 om 19u op ÉÉN, een omroepprogramma van VRT.

Deze uitzending van 'Het Journaal' stond hoofdzakelijk in het teken van de terreuraanslagen van eerder die dag op twee moskeeën in Christchurch, Nieuw-Zeeland. Bij het item 'Veiligheid moskeeën in Vlaanderen' werd volgens de klager *"expliciet, tot tweemaal toe, de muurschildering getoond, waarbij te zien was: "STEM N-VA. WEG MET ... EN EEN HAKENKRUIS" ". Hij is van oordeel dat VRT deze archiefbeelden van het bekladden van een moskee in Leuven, "waarbij één partij uitdrukkelijk wordt gelinkt aan islamofobie", bewust heeft gekozen om die partij te "stigmatiseren". Hij ziet hierin een "duidelijk teken van partijdigheid, juist voor de verkiezingen".*

"Als democraat en vrijdenker" kan hij dergelijke berichtgeving op de openbare omroep niet aanvaarden, om welke partij het ook zou gaan, aldus J.C.

2. VRT heeft per aangetekende brief en per e-mail van 15 april 2019

gereageerd op de voornoemde klacht.

3. J.C. en VRT zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor een hoorzitting op 30 april 2019 bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM.
4. De partijen zijn op 30 april 2017 gehoord door de Kamer: de klager in eigen persoon, VRT vertegenwoordigd door mevr. Hilde Minjauw, senior juridisch adviseur en dhr. Tim Pauwels, nieuwsombudsman.

TOEPASSELIJKE REGELS

5. Artikel 38 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) bepaalt:

“Omroepactiviteiten mogen niet aansporen tot haat en geweld.”

6. Artikel 39 van het Mediadecreet stelt dat:

“In de programma’s wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma’s, de mededelingen en de programma’s met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst.”

7. Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet gaat als volgt:

“§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42, 44, 45, 72, 5°, en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijkt geeft van een benadeling of een belang.”

8. Artikel 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) luidt:

“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht;*
- 2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de klager vermelden;*
- 3° het belang bij het indienen van de klacht aangeven, behalve als het gaat om een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut;*
- 4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;*
- 5° ondertekend zijn door de klager. Als de klacht uitgaat van een rechtspersoon, wordt ze ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen. [...]”*

A. Argumenten van de klager

9. J.C. verduidelijkt tijdens de hoorzitting in de eerste plaats zijn beweegredenen en belang voor het indienen van deze klacht tegen VRT. Hij is van oordeel dat in een democratie elke burger een belang heeft bij wat gebeurt in de maatschappij en met name bij de berichtgeving van de openbare omroeporganisatie. Als belastingbetaler beschouwt hij zichzelf als mede-eigenaar van VRT en moet hij bijgevolg VRT, ondanks haar vrijheid om haar programma-aanbod samen te stellen, kunnen wijzen op haar verantwoordelijkheden die deze vrijheid met zich meebrengt.

De klager geeft uitdrukkelijk aan dat de klacht niet werd ingediend omdat de berichtgeving betrekking heeft op N-VA. Hij zegt geen ‘N-VA-er’ te zijn en de klacht is dan ook niet in zulke hoedanigheid neergelegd. De beelden hebben hem in het algemeen gechoqueerd omwille van hun tendentieuze inhoud, waarbij het om eender welke andere partij had kunnen gaan.

10. Volgens J.C. heeft VRT tijdens het Journaalitem ‘Veiligheid moskeeën in Vlaanderen’ bewust aangespoord tot haat en geweld jegens N-VA en heeft zij derhalve ‘Het Journaal’ niet in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

De klager is ervan overtuigd dat VRT met opzet de specifieke beelden van graffiti op een moskee in Leuven heeft gekozen, ter illustratie bij een nieuwsitem, om N-VA te stigmatiseren en als islamofob voor te stellen.

De graffiti, die tweemaal in beeld komt, linkt de partij immers aan een hakenkruis en een racistische oproep.

Hij is bovendien van oordeel dat VRT *“het omgekeerde ‘de islam op een dergelijke wijze linken aan homohaar, haat tegen andersdenkenden en vrouwendiscriminatie’ niet [...] zou doen uit politieke correctheid”*.

B. Argumenten van VRT

Ontvankelijkheid klacht

11. VRT is in hoofdorde van oordeel dat de klacht van J.C. onontvankelijk is wegens de afwezigheid van een persoonlijk belang of persoonlijke benadeling, zoals vereist in het Mediadecreet en het Procedurebesluit.

Volgens VRT is deze voorwaarde bedoeld om vorderingen in het algemeen belang uit te sluiten, zoals de Kamer in het verleden reeds meermaals heeft verduidelijkt. Indien het belang van de klager niet verschilt van het belang dat elke kijker, luisteraar of burger kan invoeren ten opzichte van de verplichtingen die gelden voor VRT in toepassing van de toepasselijke regelgeving, moet de klacht als een onontvankelijke *‘actio popularis’* worden beschouwd.

J.C. geeft aan dat hij de klacht indient als democraat, vrijdenker en belastingbetaler. Hij geeft uitdrukkelijk aan dat zijn klacht geen verband houdt met de naam van de politieke partij die op de beelden van de graffiti muur was vermeld. De klager roept bijgevolg dan ook geen persoonlijk belang in, maar een algemeen belang, waardoor de klacht onontvankelijk is. Overigens heeft deze politieke partij, aan wie de beelden wel aanbelangen, geen contact hierover opgenomen, aldus VRT.

Ten gronde

12. In ondergeschikte orde voert VRT aan dat de klacht ook ongegrond is.

Het aangeklaagde beeld van een graffiti muur kadert volgens VRT in de verslaggeving over de terreuraanslagen op moskeeën die eerder die dag in Christchurch, Nieuw-Zeeland waren gepleegd. Het ging in ‘Het Journaal’ onder meer ook over de analyse van de dreiging in Vlaanderen door dhr. Van Tigchelt van het OCAD. Aangezien hij hierbij verwees naar anonieme berichten en incidenten, zoals graffiti en vandalisme uit naam van extremistische ideologieën, heeft VRT als illustratie beeldmateriaal hergebruikt uit een eerder ‘Journaal’. Onbekenden hadden toen, op 31 augustus 2018, een moskee in Leuven beklad met: een hakenkruis, *“Alle bruine buiten”* en verder ook *“Stem N-VA”*.

13. VRT wijst erop dat zij overeenkomstig het Mediadecreet autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt en over de journalistieke vrijheid en onafhankelijkheid beschikt om zelf journalistieke keuzes te maken met betrekking tot de programma's die ze uitzendt.¹ De grenzen die aan deze vrijheid van meningsuiting worden gesteld, onder meer door de artikelen 38 en 39, van het Mediadecreet die de klager inroept, zijn enkel voorwerp van een marginale toetsing. De Kamer heeft, aldus VRT, in het verleden reeds beslist dat zij enkel nagaat of de gemaakte keuzes op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk kunnen worden verantwoord, zonder zich evenwel in de plaats van de omroep te stellen.

Bij de samenstelling van het item in kwestie lag het voor de hand dat VRT ter illustratie van de vermelding over graffiti in de toelichting van dhr. Van Tigchelt koos voor eigen beeldmateriaal dat hier dicht bij aansloot. In het korte fragment wordt bovendien doelbewust niet ingezoomd op de verwijzing naar N-VA, om onnodige benadrukking te vermijden.

VRT heeft met haar berichtgeving over de terroristische aanslag in Nieuw-Zeeland uiteraard nooit N-VA bewust willen beschadigen of stigmatiseren. Aangezien de gemaakte keuzes met betrekking tot het voorliggende Journaalitem volgens VRT wel degelijk journalistiek en inhoudelijk kunnen worden verantwoord, is er geen sprake van aansporen tot haat en geweld, noch van partijdigheid.

C. Beoordeling

Ontvankelijkheid klacht

14. Klachten die bij deze Kamer worden ingediend zijn slechts ontvankelijk indien ze voldoen aan de voorwaarden, voorgeschreven in artikel 220, § 2, van het Mediadecreet, en nader uitgewerkt in artikel 12, eerste lid, van het Procedurebesluit. Opdat de Kamer uitspraak zou kunnen doen naar aanleiding van een klacht, dient de klager met name blijk te geven van een benadeling of een belang.

Deze expliciete eis van een benadeling of een belang toont aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar niet voldoende acht. Het belang van elke burger bij de correcte naleving door een omroeporganisatie van haar decretale verplichtingen, voldoet niet aan deze voorwaarde van ontvankelijkheid van een klacht. Een klacht waarbij wordt opgetreden in het algemeen belang (een zgn. *actio popularis*) is

---

¹ Artikelen 7 en 37, van het Mediadecreet gaan als volgt: "Art. 7. De VRT stelt autonoom zijn programma-aanbod en uitzendschema vast." en "Art. 37. De vrijheid van meningsuiting is gewaarborgd voor omroepactiviteiten. De omroepactiviteiten zijn vrij en kunnen, onder voorbehoud van wat hierna is bepaald voor omroepdiensten, aan geen enkele vormvereiste of voorafgaande controle worden onderworpen."

niet toegelaten voor deze Kamer.²

De klager moet dus meer bepaald aantonen over een persoonlijk belang te beschikken dat specifiek is dan het algemeen belang of het belang van elke burger. Hijzelf (of de persoon/entiteit die hij vertegenwoordigt) dient het slachtoffer te zijn van of benadeeld te worden door de uitzending die wordt aangeklaagd. Hierbij dient een duidelijk verband te bestaan tussen de hoedanigheid van de klager en het nagestreefde doel.³

15. Aangezien het aantonen van een persoonlijk belang noodzakelijk is voor de ontvankelijkheid van de klacht, werd tijdens de hoorzitting aan de klager uitdrukkelijk gevraagd om zijn belang bij de klacht nogmaals te verduidelijken.

De klacht van J.C. heeft betrekking op beelden van een moskeemuur beklad met een hakenkruis en de oproepen *“Alle bruine buite”* en *“Stem N-VA”*. Hij geeft hierbij zeer duidelijk te kennen dat hij tegen de betreffende beelden wenst op te treden als democraat, vrijdenker en belastingbetaler. J.C. geeft uitdrukkelijk aan dat hij geen enkele band heeft met de politieke partij in kwestie, noch met enige andere politieke partij: de beelden zijn onaanvaardbaar *“om welke partij het ook zou gaan”*. De klager voegt hieraan toe dat, ook al hebben de beelden hem gechoqueerd, de klacht niet is ingediend omwille van persoonlijke schade die hij zou hebben geleden naar aanleiding van deze uitzending van ‘Het Journaal’.

16. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler,⁴ democraat of vrijdenker, waarop de klager zich beroept, is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Dergelijke hoedanigheid is immers te algemeen van aard en toont op onvoldoende wijze een geïndividualiseerd belang aan.

De klager voert bovendien zelf aan, ofschoon de betwiste beelden betrekking hebben op de partij N-VA, dat hij geen enkele band met de partij heeft. Hij treedt niet op namens de partij, noch beroept hij zich op een politieke functie, overtuiging of lidmaatschap om desgevallend in eigen naam over een belang te beschikken bij de wijze waarop over de partij in de media wordt bericht.

J.C. voert dan ook geen concrete elementen aan waaruit kan of moet

---

² Zie met name VRM beslissing nr. 2008/006 van 22 januari 2008, beslissing nr. 2010/032 van 1 september 2010, beslissing nr. 2012/004 van 31 januari 2012, beslissing nr. 2015/059 van 23 september 2015, beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016, beslissing nr. 2017/029 van 23 juni 2017 en beslissing nr. 2018/023 van 26 april 2018, waarnaar VRT ook verwijst in haar verweer.

³ Zie onder meer VRM beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016 en beslissing nr. 2017/029 van 23 juni 2017: *“Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager meer bepaald het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zinnen hoofde aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending, in het kader van de bepalingen waarop deze Kamer toezicht uitoefent, aanvoert”*.

⁴ Zie VRM beslissing nr. 2008/006 van 22 januari 2008, beslissing nr. 2010/032 van 1 september 2010 en beslissing nr. 2016/026 van 25 april 2016.

blijken dat zijn belang verschilt van het belang dat elke kijker, luisteraar of burger kan inroepen ten opzichte van de verplichtingen die gelden voor VRT in toepassing van artikelen 38 en 39 van het Mediadecreet. De klacht is bijgevolg een vorm van een voor deze Kamer niet-ontvankelijke *'actio popularis'*.

Gelet op wat voorafgaat is de Kamer dan ook van oordeel dat de klager geen blijk geeft van het rechtens vereiste belang of van enige benadeling.

De klacht is bijgevolg niet ontvankelijk.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Verklaart de klacht van J.C. onontvankelijk.

Aldus uitgesproken te Brussel op 30 april 2019.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.